

Všecko napomáhá k dobrému

Hošťálková 28. 5. 2017

Písně: 47, 648, 675, 355, 378

Čtení z Písma: Žalm 31, 1 - 6; ep.Římanům 8, 18 - 31

Text kázání: Římanům 8, 26. 28

Milí bratři a sestry,

apoštol Pavel píše: **„Nevíme, jak a za co se modlit, víme ale, že všecko napomáhá k dobrému těm, kdo milují Boha.“** Možná bychom to my pověděli raději naopak. Docela víme, za co bychom se měli a chtěli modlit, vždyť i Pán Ježíš učil své učedníky jak se mají modlit a my k této modlitbě při každém shromáždění přidáváme svůj hlas. Ale že by těm, kteří milují Boha všechno napomáhalo k dobrému? Tím si zas tak jisti nejsme. Ano, doufáme v to a přejeme si to, ale zkušenosti, které nás v našem životě potkávají nám neusnadňují tomu věřit.

Ale pojďme s apoštolem ještě dále: **„Víme, že všecko napomáhá k dobrému těm, kdo milují Boha, těm, kdo jsou povolání podle jeho rozhodnutí.“** Ani tento dodatek naši důvěru v tato slova neulehčuje, naopak je spíš komplikací. Vždyť kdo zná Boží úrdek a jeho rozhodování? Kdo se smí počítat mezi ty, kteří jsou jím povolání?

Pro Pavla tu není žádných pochyb. V Ježíši Kristu se mu stalo zcela jasným, že Boží láska se týká všech lidí. Všichni žijí pod Božím pohledem, ať už si to uvědomují nebo ne. Bůh se dívá na všechny. Proto Pavel nechce nikoho vyloučit, vždyť dále píše: **„Ty, které předem vyhlédl, ty také předem určil... které předem určil, ty také povolal; které povolal, ty také ospravedlnil, ty také uvedl do své slávy.“**

Na samém počátku stojí Boží láska. Není to jen pouhý pocit. Ona způsobila, že Ježíš se stal člověkem a zemřel na kříži. Naší věcí je: tomuto Božímu jednání dát sami v sobě za pravdu. Naše chování a jednání je odpovědí na to, co Bůh učinil a potvrdil dávno před námi. Boží láska dalece předchází lásku naši. To, že my milujeme Boha, není žádným naším výkonem. Je to naopak. Znamená to vzdávat se vlastního úsilí o to, abych se Bohu zalíbil právě vlastním výkonem.

Martina Luthera, jako mnicha v klášteře, dlouho tížila otázka, jestli Boží láska platí také pro něj. Trápil se tím, stále při sobě nacházel důvody, které hovořily proti tomu. Avšak při čtení epištoly k Římanům dospěl k jistotě, že Bůh hříšníka ospravedlňuje bez jeho zásluh, pouhou milostí, vykoupením, které se stalo v Ježíši Kristu. Na to se mohl odvolat, pochybnosti mohly zmizet. Právě odkaz na Boží nezaslouženou lásku jej osvobodilo od všeho trápení i úzkostí.

To jediné, co by nás mohlo od Boha oddělovat, je spokojenost sama se sebou. Kdo je plně spokojený sám se sebou, ten žádného Spasitele nepotřebuje. Dobře známe podobenství Pána Ježíše o farizeovi a celníkovi: Oba jdou do chrámu, aby se modlili. Farizeus velmi dobře ví, co chce Bohu povědět, vypočítává před ním všechno možné i s poděkováním za to, že není jako ten přikrčený celník na druhé straně. Celník ten naopak nejspíš vůbec neví, co by se měl modlit. Ve své modlitbě poví jediné: **„Bože, buď milostiv mně hříšnému“**. Pán Ježíš obě modlitby posoudí a

jasně poví: „**Do svého domu odešel ospravedlněn tento celník a ne onen (farizeus)**“.

Je to vyznání naší víry, když můžeme spolu s Pavlem povědět: „**Víme, že všechno napomáhá k dobrému těm, kdo milují Boha**“.

Toto poznání nevyrostlo z mé zkušenosti, nemůže být tedy zpochybněno tím, co prožívám já osobně. Je neodvolatelně založeno v tom, co Bůh učinil v Ježíši Kristu. To jistě nevylučuje pochybnosti, vždyť se jedná o poznání víry, která se neustále potýká a potýkat bude s nejrůznějšími zkouškami a pokušeními. Evangelium o Boží lásce nás ale bude nezaslouženě i nečekaně oslovovat a když dosáhne našeho srdce, pak se v něm usídli a stane se v něm Boží silou a hrází jako ta nejpevnější jistota proti všem našim obavám i vnějším námitkám.

A pak také porozumíme pokračování Pavlova přemýšlením: „**Ty, které Bůh předem vyhlédl, ty také předem určil, aby přijali podobu jeho Syna, tak aby byl prvorozený mezi mnoha bratřími-sestrami**.“

Poukaz na Ježíše Krista brání tomu, abychom příslibu, že „**všecko napomáhá k dobrému**“, nerozuměli jako příslibu trvalého štěstí, které nás bude životem doprovázet na každém kroku. Protože Ježíšova cesta byla cestou utrpení, pak platí, že „**přijmeme-li podobu jeho Syna**“ nemůžeme si myslet, že my zůstaneme utrpení ušetřeni.

I v utrpení přece může být skryt hluboký smysl. Často si jej uvědomíme teprve později. Zůstane tu ale také utrpení, které se nám bude vždy zdát jako nesmyslné a nepochopitelné. Ale proto, že Ježíš trpěl, nemáme tyto zkušenosti chápat jako Boží absenci v našem soužení nebo dokonce jako jeho trest. Pavel, když nad tím přemýšlí, poví to známé: „**Nic nás nemůže odloučit od lásky Boží!**, protože jeho láska je zakotvená a zcela zřejmá v Ježíši Kristu“.

Jemu se toto poznání stalo jedinou a jedinečnou útěchou. Martin Luther jím byl zachráněn od vlastního zoufalství. Nezapomínejme na ně ani my ve vlastní nouzi: „**všecko napomáhá k dobrému těm, kdo milují Boha**“.

Pokud toto vyznáváme, jak ale potom rozumět apoštolově větě: „**Nevíme, jak a za co se modlit**“? Není pro nás nakonec lépe uzavřít se sami do sebe a poznání „**všecko napomáhá k dobrému těm, kdo milují Boha**“? Vždyť když se rozhlédneme kolem sebe, nebo se podíváme za hranice naší země, je ona námitka: „**Nevíme, jak a za co se modlit**“, tak reálná! Máme se modlit za naši vládu a politickou scénu? Má to cenu? Máme se modlit za to, aby přece jen bylo něco lidem svaté? Za to, aby ubývalo korupce a všelijakého rozkrádání ve státě? Za to, aby se pracující nemuseli bát o svou práci, důchodci o své peníze, různě postižení o své jistoty? Máme se modlit za země postižené zemětřeseními, záplavami, tornády, chudobou, nelidskými režimy? Za ukončení bojů a teroristických útoků - naposledy v anglickém Manchesteru? Máme se modlit za křesťany na mnohých místech pronásledované a zabíjené? Za co všechno se vlastně máme modlit a nevíme si s tím rady? Cítíme se tak bezmocní!

A přece: V modlitbě dovoluji a odevzdávám sebe samého, své jednání i přemýšlení do Boží péče, aby to vše On sám přizpůsobil vůli své. Upřímná modlitba neproměňuje nejprve toho druhého, ale mne samého. Může se stát, že v modlitbě budu nově osloven a nasměrován k novým výhledům a cílům. A pak bude třeba mé modlitební úsilí končit jinak než začínalo. Tak k tomu dospěl také Pán Ježíš v getsemanské zahradě. Jeho modlitba začínala slovy: „**Otče, tobě je všechno možné; odejmi ode mne tento kalich**“.

Pak ale v modlitbě samotné dojde k proměně prosby a jeho modlitba vyústí do pevného postoje: „**Ne, co já chci, nýbrž**

co ty chceš". Ještě dříve než zaznělo závěrečné „Amen“ došlo k úpravě toho, co zaznělo na začátku.

Lidé, kteří se pravidelně modlí o podobných zkušenostech ví. Vyšlou k Bohu nějakou svou prosbu, a ještě při modlitbě si uvědomí, že to jsou oni sami, kteří jsou vyzýváni k jednání. Nebo jindy by se chtěli modlit, ale cítí se vnitřně tak prázdní, jakoby jim najednou došla slova. Jindy může být člověk tak vylekaný, že není schopen souvislého slova a tak před Pánem Bohem ze sebe jen něco vykottává.

Na to všechno apoštol myslí, když píše: **„Duch přichází na pomoc naší slabosti. Vždyť ani nevíme, jak a za co se modlit, ale sám Duch se za nás přimlouvá nevyslovitelným Ikáním.“** To je povzbuzení našim nedokonalým modlitbám - má modlitba nemusí přestat ani když mne nenapadají potřebná slova. Možná, že v určitých chvílích svého života jsme jen volali „Ach, můj Bože!“ a na víc jsme se nezmohli. Apoštol Pavel si to představuje tak, že Duch svatý bere naše vypovězená i nevypovězená slova, nese je před Boží trůn a tam je předkládá tak, jak bychom to my nikdy nedokázali. Smíme si být jisti, že Bůh naše volání slyší a rozumí nám, třebaže všechno, co říkáme je tak nedokonalé! Lidé našim potřebám a prosbám rozumět nemusí, ale Bůh slyší a rozumí, to je naše jistota.

Příští neděli budeme slavit Svatodušní svátky. Apoštol v našem dnešním textu mluví o našich modlitbách a Duchu svatém, hybateli všeho. On nás před Bohem zastupuje, ne jako nějaký dokonalý lingvista nebo tlumočník, který by naše kottání překládal nebo nějak upravoval. Stojí při nás jako ten, který **„za nás prosí nevypravitelným Ikáním“**. Když se jako křesťané stavíme před Boha, bere Duch svatý naši lidskou slabost na sebe. Zní to tu jako ujištění o tom, že tak jako Ježíš Kristus, tak i Duch svatý se v nejhlubší solidaritě staví vedle nás.

Když tedy víme, že právě v naší bezradnosti, slabosti, neschopnosti cokoli vyslovit, nám stojí po boku Duch svatý jako ten, který nás vždy podepírá a za nás se přimlouvá, pak také smíme pokojně a odvážně s Pavlem vědět a vyznávat: **„Nevíme, jak a za co se modlit... Víme ale, že těm, kdo milují Boha, všechno napomáhá k dobrému.“**

Amen.